

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर – २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र – ४

विषय:- नागरी समाजशास्त्र (SC – 402)

दिनांक : २६/१२/२०२२

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते दु. ४.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)**
- १.१ ग्रामीण व नागरी समुदायातील फरक स्पष्ट करा.
 - १.२ विसाव्या शतकातील जलद नागरीकरणास कारणीभूत घटक कोणते ?
 - १.३ विवाह संस्थेची वैशिष्ट्ये लिहा.
 - १.४ नागरीकरणामुळे भारतातील धर्मसंस्थेत कोणते बदल झाले आहेत?
 - १.५ भिक्षावृत्तीची कारणे लिहा.
 - १.६ नगराची विविध कार्ये विशद करा.
- प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- २.१ नागरीकरण व नगरवाद या संकल्पना स्पष्ट करा.
 - २.२ स्थलांतराचे प्रकार लिहा.
 - २.३ आधुनिक कुटुंबाची वैशिष्ट्ये लिहा.
 - २.४ नगरनियोजनाची आवश्यकता सांगून नगरनियोजनाची मूलतत्त्वे स्पष्ट करा.
- प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)**
- ३.१ स्थलांतरास कारणीभूत वेधक व प्रेषक घटक
 - ३.२ प्राचीन भारतातील नगरांचे प्रकार
 - ३.३ झोपडपट्टी
 - ३.४ नागरी शिक्षणाचे स्वरूप

Translation in English

Sub: Urban Sociology (SC-402)

Date: 26/12 / 2022

Marks : 60

Time : 2.00 pm To 4.30 pm

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
- 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 Explain difference between rural and urban community.
- 1.2 Discuss the factors responsible for rapid urbanization in 20th century.
- 1.3 Write characteristics of marriage.
- 1.4 Which are the changes that have occurred in the institution of religion due to urbanization?
- 1.5 Explain reasons of problem of beggary.
- 1.6 Write the functions of cities.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Explain urbanization and urbanism.
- 2.2 Write types of migration
- 2.3 Write state characteristics of modern family
- 2.4 Elaborate the need for Town Planning and state its main principles

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Pull and push factors responsible for migration
- 3.2 Types of ancient cities in India
- 3.3 Slums
- 3.4 Nature of urban education